PANEL EKSPERCKI

Województwo małopolskie

Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego

Projekt „Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego” jest inicjatywą realizowaną w ramach programu Erasmus+ i ma na celu zidentyfikowanie i przezwyciężenie barier w zaangażowaniu organizacji branżowych oraz samorządu gospodarczego w formalne kształcenie zawodowe młodzieży.

Dofinansowane przez Unię Europejską

Razem do Kongresu
Kształcenia Dualnego

Numer projektu: **2023-2-PL01-KA210-VET-000171268**
Tytuł projektu: **Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego** (ang. Together for the Congress of Dual Education)

Program Erasmus+
Kształcenie i szkolenia zawodowe (KA2 VET)

Podmiot udzielający dotacji: **Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności**

Data rozpoczęcia projektu: 2024-03-01
Data zakończenia projektu: 2025-07-31

Organizacje uczestniczące w projekcie:

Lider projektu: **Fundacja Społeczeństwo i Gospodarka**
Partnerzy: **Narodowe Forum Doradztwa Kariery** oraz **Institut für angewandte Beratungswissenschaften GmbH**

Dofinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii Europejskiej lub Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji. Unia Europejska ani Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji nie ponoszą za nie odpowiedzialności.

Wszystkie rezultaty wypracowane w ramach projektu „Razem do Kongresu kształcenia Dualnego” udostępniane są na zasadzie otwartych licencji (CC BY-SA 4.0 DEED). Można z nich korzystać bezpłatnie i bez ograniczeń. Kopiowanie lub przetwarzanie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. W przypadku wykorzystania rezultatów niezbędne jest podanie źródła finansowania oraz jego autorów.

Pełna treść licencji dostępna jest na stronie: **https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Razem do Kongresu
Kształcenia Dualnego

Województwo małopolskie 3

O projekcie 7

Działania projektowe 8

System kształcenia dualnego w Polsce 9

Podsumowanie 13

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo małopolskie

Rozpoczynamy panel w województwie małopolskim – regionie o ogromnym znaczeniu historycznym, turystycznym i gospodarczym. Małopolska to z jednej strony nowoczesna metropolia Krakowa, a z drugiej rozległe obszary od gór po pogranicze wschodnie, z setkami mniejszych miast i wsi. Gospodarka regionu jest bardzo zróżnicowana: Kraków to centrum usług, przemysłów kreatywnych i nowych technologii (rozwija się tu prężnie branża IT, centra biznesowe, start-upy), podczas gdy poza aglomeracją silne pozostają tradycyjne sektory – turystyka (Zakopane i cały region Tatr i Podhala), rolnictwo i przetwórstwo spożywcze (żyzne ziemie Proszowic, przetwórnie owoców i warzyw) czy przemysł produkcyjny (choćby zakłady chemiczne w Tarnowie czy huty szkła w okolicach). Tak szerokie spektrum oznacza, że edukacja branżowa w Małopolsce musi odpowiadać na bardzo różne potrzeby. Kształcimy przyszłych hotelarzy, gastronomów i przewodników turystycznych, by obsługiwali miliony gości odwiedzających Kraków i Tatry, a jednocześnie szkolimy mechaników, informatyków czy elektroników, którzy zasilają firmy technologiczne i produkcyjne w strefach ekonomicznych regionu.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo małopolskie

Wyzwania edukacyjne również są wielowymiarowe. Duża część szkół i uczniów koncentruje się w Krakowie i okolicach, co rodzi problem pewnej nierówności – mniejsze miejscowości nierzadko borykają się z brakiem dostępu do nowoczesnych warsztatów czy partnerów biznesowych. Jak zapewnić młodzieży z Nowego Sącza, Gorlic czy Tarnowa równie dobre warunki nauki zawodu, co w stolicy regionu? Być może rozwiązaniem są regionalne klastry edukacyjno-zawodowe, które połączą szkoły, uczelnie i firmy w różnych subregionach. Taki pomysł już się pojawił: sieci współpracy mogłyby pomóc dzielić się sprzętem, instruktorami, a nawet organizować wymiany uczniów między różnymi częściami województwa. Kolejnym wyzwaniem jest nadążanie za zmianami technologicznymi – Małopolska chce być liderem innowacji, więc nasze szkoły muszą uczyć kompetencji przyszłości. W panelach dyskutowano o potrzebie wsparcia nauczycieli zawodu w zdobywaniu kompetencji cyfrowych i o wprowadzaniu bardziej elastycznych form praktyk, np. hybrydowych staży częściowo realizowanych online.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo małopolskie

Warto też lepiej integrować kształcenie zawodowe z dostępnymi programami unijnymi i regionalnymi – tak, aby szkoły z Małopolski korzystały z funduszy na nowy sprzęt, a uczniowie mieli okazję wyjeżdżać na staże zagraniczne w ramach np. Erasmus+. Silną stroną Małopolski jest tradycja współpracy instytucji. Funkcjonuje tu Małopolskie Partnerstwo na rzecz Kształcenia Dualnego, samorząd województwa od lat prowadzi projekty promujące szkolnictwo zawodowe (choćby konkursy i rankingi techników). Wiele firm – od branży turystycznej po przemysł – angażuje się w kształcenie młodzieży, fundując stypendia czy doposażając szkolne pracownie. Przykładowo, duże hotele w Krakowie przyjmują klasy patronackie uczniów szkół hotelarskich, a zakłady motoryzacyjne w Oświęcimiu czy Niepołomicach współpracują z lokalnymi technikami mechanicznymi.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo małopolskie

Dobre praktyki już są – pytanie, jak je upowszechnić w całym regionie. Czy potrzebna jest intensywniejsza promocja szkolnictwa branżowego wśród rodziców i młodzieży, może kampania pokazująca sukcesy absolwentów techników? A może warto stworzyć system zachęt (np. dodatkowe punkty w konkursach grantowych) dla firm aktywnie współpracujących ze szkołami? Jestem pewien, że dzisiejsza dyskusja przyniesie wiele cennych spostrzeżeń. Małopolska ma olbrzymi potencjał – zarówno intelektualny, jak i gospodarczy – by stać się prekursorem nowoczesnego dualnego kształcenia. Głos ekspertów z naszego regionu pozwoli wypracować rekomendacje, które uwzględnią tak specyfikę dużego miasta, jak i potrzeby mniejszych społeczności. Zachęcam do dzielenia się doświadczeniami: co już się u nas sprawdziło, a co wymaga wsparcia? Wspólnie zadbajmy, by głos Małopolski wybrzmiał mocno w ogólnopolskiej debacie – bo rozwiązania wypracowane tutaj mogą inspirować całą Polskę.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

O projekcie

Główne cele projektu to:

1. Zidentyfikowanie barier w zaangażowaniu organizacji branżowych oraz samorządu gospodarczego w kształcenie dualne młodzieży.
2. Wypracowanie rekomendacji dla zwiększenia zaangażowania organizacji branżowych i samorządu gospodarczego w formalne kształcenie zawodowe.
3. Stworzenie przestrzeni do partnerskiego dialogu na temat formy zaangażowania pracodawców w kształcenie zawodowe poprzez organizację konferencji „Kongres Kształcenia Dualnego”.

Projekt koncentruje się na:

1. Włączaniu i różnorodności we wszystkich obszarach edukacji, szkolenia, młodzieży i sportu.
2. Dostosowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.
3. Przyczynianiu się do innowacji w kształceniu i szkoleniu zawodowym.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Działania projektowe

1. **Analiza danych zastanych i opracowanie listy zagadnień dla paneli eksperckich**
   Przeprowadzenie analizy istniejących danych dotyczących kształcenia dualnego.
2. **Panele eksperckie z udziałem partnera zagranicznego**
   Organizacja paneli dyskusyjnych z udziałem ekspertów branżowych oraz instytucji publicznych.
3. **Stworzenie raportu z badań i organizacja konferencji „Kongres Kształcenia Dualnego”**
   Opracowanie raportu na podstawie wyników paneli eksperckich oraz organizacja konferencji końcowej.
4. **Ewaluacja i upowszechnianie**
   Przeprowadzenie ewaluacji projektu i upowszechnianie jego wyników.
5. **Zarządzanie projektem**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

W Polsce kształcenie dualne realizowane jest **w ramach branżowej szkoły I stopnia** przemiennie **z kształceniem zawodowym w miejscu pracy. Młodociani pracownicy** w trakcie odbywania praktycznej nauki zawodu **otrzymują wynagrodzenie miesięczne** na podstawie umowy o pracę. **Refundacja wynagrodzeń młodocianych pracowników** wypłacana jest pracodawcom **z Funduszu Pracy**, będącego w dyspozycji **Ministra Rodziny i Polityki Społecznej**.

Polski model kształcenia dualnego
/prowadzony przemiennie w szkole i miejscu pracy, około 50%/

Według danych Ministerstwa Edukacji i Nauki, tylko **10% uczniów szkół ponadpodstawowych kształci się przemiennie w szkole i miejscu pracy**. W najbardziej rozwiniętych gospodarczo krajach Unii Europejskiej dualnie kształci się 50% młodzieży. Stąd potrzeba **rozwoju doradztwa zawodowego w Polsce.**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

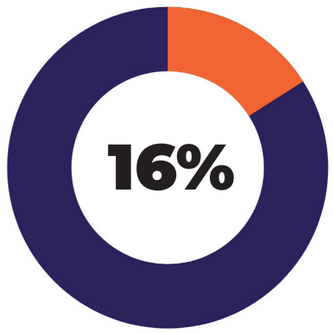

branżowa szkoła I stopnia,
w tym:

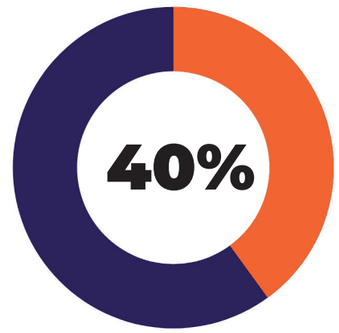

technikum

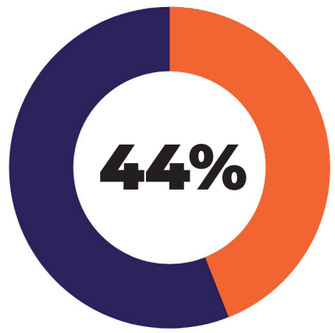

liceum ogólnokształcące

40%
kształcenie zawodowe w warsztatach szkolnych

60%
kształcenie dualne młodocianych pracowników - nauka zawodu u pracodawcy

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

Największy udział w kształceniu dualnym w Polsce mają **zakłady rzemieślnicze**. Organizacje rzemiosła, cechy i izby, **są aktywne w każdym powiecie** na terenie kraju.

23 tys.
zakładów
szkolących

300 tys.
pracowników
rzemiosła

76 tys.
uczniów /
młodocianych pracowników

2,9 mln
świadectw czeladniczych
i dyplomów mistrzowskich
wydanych od 1945 roku

530
organizacji
rzemieślniczych

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System kształcenia dualnego w Polsce

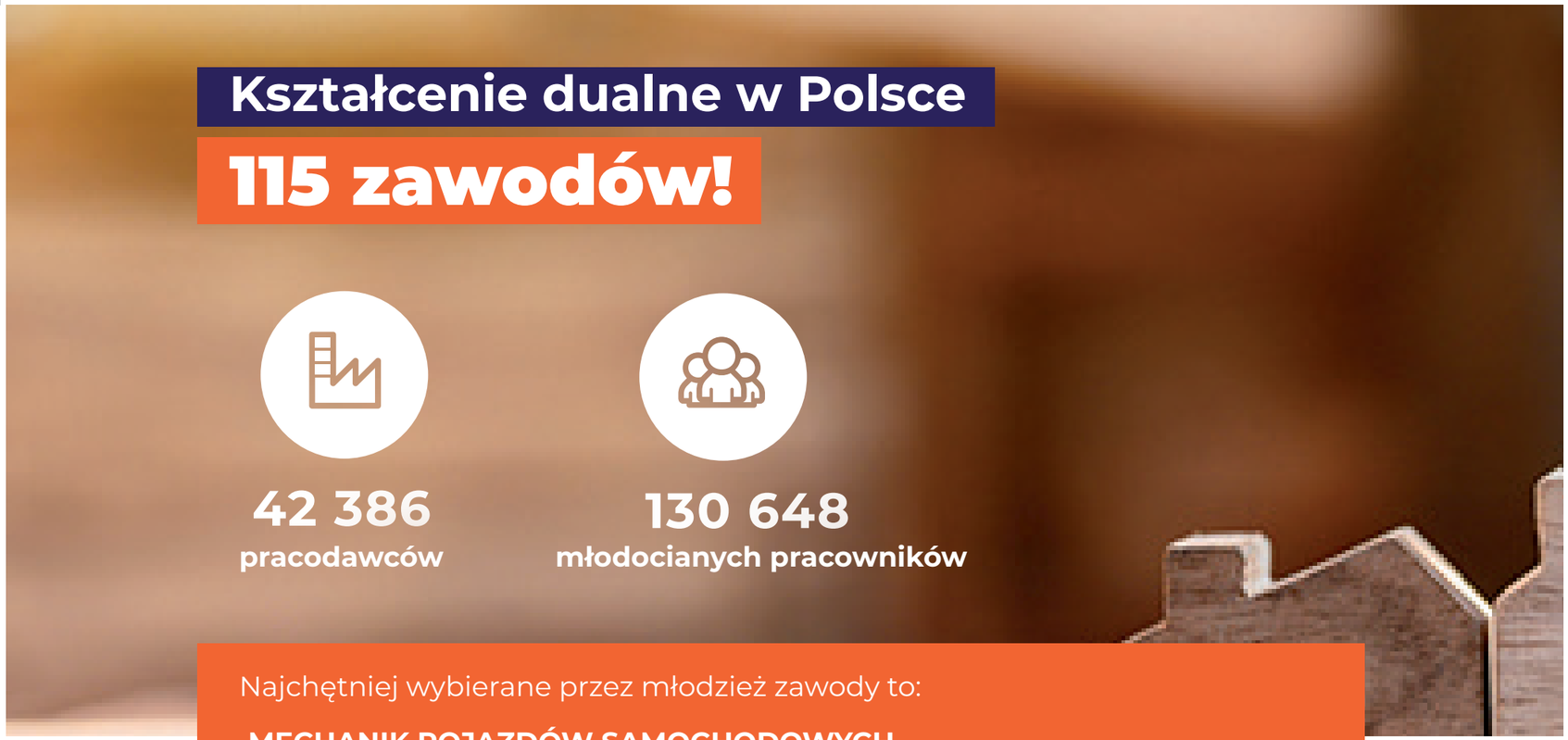

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podsumowanie

Projekt „Razem do Kongresu Kształcenia Dualnego” stanowi istotny krok w kierunku poprawy jakości kształcenia zawodowego w Polsce poprzez zwiększenie zaangażowania pracodawców i stworzenie platformy do partnerskiego dialogu. Realizacja projektu przyczyni się do lepszego dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, wspierając tym samym rozwój kompetencji zawodowych młodzieży.

Dofinansowane przez
Unię Europejską